

Številka: 35402-15/2014-44
Datum: 9. 9. 2015

Na podlagi 65. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZmetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15) Agencija Republike Slovenije za okolje objavlja naslednje

OBVESTILO o izdanem okoljevarstvenem soglasju

Agencija Republike Slovenije za okolje je dne 19. 8. 2015 nosilcu nameravanega posega Plinovodi d. o. o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana, ki ga zastopata glavni direktor Marjan Eberlinc in namestnica glavnega direktorja Sarah Jezernik, njega pa po pooblastilu podjetje PROJEKT d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, ki ga zastopa direktor Vladimir Durcik, izdala okoljevarstveno soglasje številka 35402-15/2014-42 za poseg: rekonstrukcija prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32 in R34 na zemljiščih, ki so navedena v izreku okoljevarstvenega soglasja.

Nosilcu nameravanega posega se daje okoljevarstveno soglasje pod naslednjimi pogoji:

1. Pogoji za varstvo kmetijskih površin:
 - 1.1. Pogoji v času gradnje
 - morebitni plazovi se morajo nemudoma sanirati;
 - gradbene posege s težkimi stroji se na kmetijskih površinah lahko izvaja samo v suhem vremenu;
2. Pogoji za varstvo površinskih voda:
 - 2.1. Pogoji v času gradnje
 - Posegi ob in na vodotokih:
 - pri izvajanju regulacije vodotokov se mora načrtovati njihovo sonaravno urejanje;
 - na vodotokih so regulacije prepovedane izven delovnega pasu plinovoda;
 - pri zemeljskih delih v strugah vodotokov ne sme priti do nastanka začasnih ali trajnih mrtvic;
 - pri zemeljskih delih ni dovoljeno zasipavati izvirov, sprožati erozijskih procesov, rušiti ravnotežja na labilnih tleh ali preprečiti odtoka visokih voda ali hudournikov;
 - med gradnjo se mora zagotoviti, da v vodotokih ne nastajajo razmere neprekinjene kalnosti;
 - med gradnjo je treba preprečiti izlivanje tekočin, ki bi spremenile kemizem vode v vodotokih;
 - postavljanje ovir in odlaganje izkopanega materiala v pretočne profile vodotokov in na poplavna območja ni dovoljeno;
 - pri prečenju strug vodotokov je treba urediti in učvrstiti rečne bregove;

Poplavna območja in erozijska območja ob vodotokih:

- na območju prečkanj vodotokov se del v času napovedanih obsežnih padavin ne sme izvajati;
- na območju prečkanj vodotokov je treba izvesti ukrepe za zmanjšanje erozijske nevarnosti v strugi (talni pragovi na območju prečkanja) in za zaščito pred mehanskimi poškodbami (čiščenje strug, odkop prodnega materiala);
- po izvedbi del je treba na poplavnih površinah, ki bodo ob izgradnji plinovoda poškodovane nemudoma zagotoviti vzpostavitev prvotnega stanja;

3. Pogoji za varstvo podzemnih voda:

3.1. Pogoji v času gradnje

- izvajalci, nadzorno osebje, delavci in vsi, ki prihajajo in se zadržujejo na območju gradbišča, morajo biti seznanjeni z ukrepi varstva podzemne vode;
- zatravitev se mora izvesti brez uporabe gnojil in fitofarmaceutskih sredstev;
- v kolikor je potrebno črpanje iz posameznega vodnjaka s podeljeno vodno pravico v času zemeljskih del ustaviti, je treba priskrbeti nadomestno oskrbo z vodo;

4. Pogoji s področja ohranjanja narave

4.1. Pogoji v času gradnje

Splošni pogoji:

- pred prihodom na gradbišče je treba izvesti predhodno čiščenje vseh strojev (ostanki zemlje ali peska na kolesih, gosenicah, žicah ipd.);
- material, ki bi lahko bil potencialno onesnažen s semeni ali ostanki tujerodnih vrst na gradbišču, je potrebno odstraniti;
- zasipavanje se mora izvesti izključno z izkopanim materialom, dovažanje materiala od drugod (razen peska za posteljico in obsip) ni dopustno;
- po končanih delih je treba na površinah delovnega pasu vzpostaviti prvotno stanje;
- rob preseka mora biti valovit in višinsko razčlenjen;

Pogoji za varstvo ptic:

- treba je obdržati naravne elemente in danosti v krajini, predvsem na kmetijskih zemljiščih: mejice, posamezna drevesa in grme oz. jih po izgradnji ponovno vzpostaviti, odstranjene mejice in posamezna drevesa oz. grmovnice v odprti krajini pa ustrezno nadomestiti;
- v primeru, da se med gradnjo izkaže, da so potrebne dodatne lokacije začasnih deponij izven delovnega pasu, se jih ne sme vzpostaviti v varstvenih območjih narave, sama lokacija ne sme biti na površinah z visoko ovrednotenimi habitatnimi tipi (naravovarstvena vrednost 4 in 5);
- sečnja vegetacije v delovnem pasu plinovoda se mora izvesti izven gnezditvene sezone ptic (sečnja v času od avgusta do marca);
- pogoj za varstvo habitata vodomca (*Alcedo atthis*) in povodnega kosa (*Cinclus cinclus*): v obrežno vegetacijo in naravne brežine vodotokov, zlasti Vipave in Lijaka, je treba posegati zgolj v obsegu, potrebnem za izvedbo del;

Pogoj za ohranjanje jam in jamskih habitatov:

- jamske vhode je potrebno označiti, vanje pa je prepovedano posegati;

Pogoji za prečkanje vodotokov:

- ob prečkanjih vodotokov je potrebno delovni pas skrčiti na minimalno širino, dela pa načrtovati in izvesti tako, da se ohranja povezanost oz. celovitost vodnega prostora in s tem možnost prehajanja in razvrščanja ribjih vrst;
- regulacije vodotokov zaradi izgradnje plinovoda niso dopustne;

- pri posegih v vodotoke in v njihovo neposredno bližino se mora ohranjati lesnata obrežna vegetacija;
- po gradnji se mora delovni pas ponovno zasaditi z avtohtono lesnato in grmovno vegetacijo značilno za območje oz. z vrstami, katerih koreninski sistem ne bo povzročal negativnih vplivov za plinovod;
- talni pragovi se morajo izvesti na način, da ne pride do spremembe v hitrosti vode;
- kjer so nujne utrditve brežin vodotoka s kamni, se jih mora izvesti brez betoniranja vmesnih špranj;
- na mestih prekopa je treba 24 ur pred začetkom gradnje izvesti intervencijski odlov rib in rakov ter jih prenesti v primerne vodotoke;
- območje izlova mora biti na delovnem pasu plinovoda in vsaj še 100 m dolvodno od območja nameravanega posega;

Pogoji za varstvo rib, rakov in piškurjev:

- gradbiščne provizorije in območja za skladičenje ali odpadke je treba umeščati v takšni oddaljenosti od vodotokov, ki ne predstavlja nevarnosti za njihovo onesnaženje;
- Pritoki reke Vipave v POO, pPOO Dolina Vipave (Hubelj, Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček in njegov desni pritok, Vrtojba):
 - pri prečkanju plinovoda v prekopu je treba nad plinovodom omogočiti trajno zarast z lesno grmovno obrežno vegetacijo in dela izvesti na način, da ni potrebna stabilizacija brežin;
 - po izgradnji je treba obrežje potokov ponovno obojestransko zasaditi z avtohtonim rastjem na območju delovnega pasu plinovoda;
- Vipava:
 - posegi v strugo reke Vipave, brežino in obstoječo obrežno lesno vegetacijo zaradi gradnje plinovoda ali gradnje dovoznih cest niso dovoljeni;
 - izvedba del ni dovoljena od začetka novembra do začetka julija;
- Hubelj:
 - morebitni talni prag mora biti načrtovan tako, da ga lahko prekrije prodni sediment;
 - izvedba del ni dovoljena od začetka novembra do začetka julija;
 - gradnja ne sme potekati istočasno z drugo gradnjo na reki Vipavi gorvodno od izliva Hublja;
- Jovšček, Skrivšek, Košivec, Vrtovinšček, Perilo, Konjščak, Vogršček, Lijak, Lemovšček in njegov desnega pritoka, Vrtojba:
 - morebitni talni prag mora biti načrtovan tako, da ga lahko prekrije prodni sediment;
 - izvedba del je dovoljena od septembra do konca februarja;
- Vrnivec:
 - prečkanje vodotoka se mora izvesti s podvrtanjem;
 - izvedba del ni dovoljena od začetka novembra do julija;

Pogoji za varstvo metulja strašničini mravljiščar (*Phenagris teleius*):

- v POO, pPOO Dolina Vipave (na odsekih od km 6+175-6+292, km 7+297-7+425, km 7+557-7+734, km 9+040-9+233, km 9+409-9+447) se morajo dela izvesti v zimskem času (1. november - 15. februar);
- na odsekih km 6+175-6+292, km 7+297-7+425 in km 9+040-9+233, km 9+409-9+447 je:
 - potrebna zožitev delovnega pasu na minimalno tehnološko še dopustno širino;

- treba dela načrtovati časovno tako, da bo trajala motnja v habitatu čim krajši čas;
- treba v vegetacijski sezoni pred načrtovanim polaganjem plinovoda neposredno v habitatih mravljiščarja na območju nabrati mešanico travnih semen in semen zdravilne strašnice za dosetev po zaključeni položitvi plinovoda;
- na odsekih od km 6+175-6+292 in km 7+297-7+425 se mora:
 - ob pričetku del na celotni širini delovnega pasu v habitatih metuljev (širina potrebnega izkopa in transportnih poti) odstraniti travna ruša s pripadajočo prstjo in začasno deponirati v enem sloju, (tako, da je ruša na zgornji, zračni strani), izkopana zemljina za položitev cevi plinovoda deponirati ločeno na vnaprej opredeljeno deponijo izven habitata mravljiščarja, po položitvi plinovoda le-tega zasuti z deponirano zemljino iz tega odseka, jo prekriti z deponirano travno rušo s pripadajočo prstjo, prav tako iz tega odseka in po celotni delovni površini dosejati mešanico travnih semen z zdravilno strašnico;

Pogoji za varstvo saproksilnih vrst hroščev:

- sečnja vegetacije v delovnem pasu plinovoda se mora izvesti od začetka septembra do konca februarja, t.j. izven obdobja razmnoževanja;
- posekani les je treba z območja takoj po poseku odstraniti;

Pogoji za ohranjanje habitatov netopirjev:

- izguba drevesnih zatočišč netopirjev se mora nadomestiti s postavitvijo lesobetonskih (holzbeton oz. woodcrete) netopirnic;
- špranjaste (ploščate) netopirnice se lahko namestijo tudi na zgradbe plinovodnih objektov;
- skupno se mora namestiti 38 duplastih in 31 špranjastih netopirnic;

Pogoji za varstvo laške žabe (*Rana latastei*):

- na odsekih od km 5+000-6+000, od km 9+000-10+540, od km 11+445-12+180, od km 13+000-13+530 in od km 21+570-23+910 se mora gradnja izvesti v obdobju med 1. novembrom in 1. februarjem;
- začasna prestavitev struge desnega pritoka Lemovščka z naslednjimi fiksnimi vtočnimi in iztičnimi točkami oz. stacionažami:

Oznaka/ime odseka vodotoka	Stacionaža plinovoda	
	Iztok	Vtok
Lamovo 1	22+597	22+647
Lamovo 2	22+902	22+946
Lamovo 3	22+973	23+163

- med vtokom in iztokom se mora začasna struga vzpostaviti tako, da bo njena dolžina najmanj 10% daljša od obstoječe, širina in globina nove struge pa mora biti približno enaka obstoječi;
- začasna struga mora biti v funkciji še 5 let po izgradnji plinovoda;
- na obravnavanem odseku se gozdna poseka lahko izvede največ do razdalje 11 m levo od predvidenega plinovoda, gledano v smeri toka plina;
- struga mora biti v celoti v zemeljski izvedbi, brez vidnih utrditev;
- mestoma se mora v strugi urediti več poglobitev, ki bodo omogočile nastanek tolmunov;
- ponovna vzpostavitev obstoječe struge:
 - po končani gradnji se mora ponovno vzpostaviti obstoječa struga pritoka;

- dno struge potoka je treba zavarovati s poravnanimi kamni ustrezne debeline na filtrni podlagi in zavarovati brežine;
- zasaditev brežin mora biti opredeljena v projektu krajinske ureditve;

Pogoj za varstvo močvirske sklednice (*Emys orbicularis*):

- na območju varstva močvirske sklednice v bližini vodotokov se lahko dela izvajajo med 1. novembrom in 28. februarjem;

4.2. Pogoji v času obratovanja

- košnja in sekanje, ki bosta potrebna za vzdrževanje odprtih površin vzdolž plinovoda, se morata izvajati izven gnezditvene sezone ptic, v obdobju med 1. avgustom in 15. aprilom;
- vzdrževalna dela na trasi se morajo opravljati izven vegetacijske sezone;
- površine, ki bodo na novo zasajene z drevesnimi in grmovnimi vrstami, je treba v naslednjih letih negovati na način, da bujna zeliščna vegetacija ne uduši posajene sadike;
- kjer je čiščenje brežin vodotokov nujno potrebno, se mora obvodna vegetacija sekati in ne ruvati, in to izmenično enobrežno oz. po krajših odsekih;
- sečnja lesne vegetacije ob vzdrževalnih delih na plinovodu se ne sme izvajati v obdobju razmnoževanja varstveno pomembnih saproksilnih vrst hroščev, to je med 1. aprilom in 31. avgustom;
- območja merilno regulacijske postaje se ne sme osvetljevati v nočnem in večernem času oziroma se lahko osvetljuje le v primeru nočnega obiska vzdrževalca;

Pogoj za preprečevanje naselitve in razvoja invazivnih rastlin:

- predele na območju plinovoda, ki se bodo po izvedenih zemeljskih delih zarasli z invazivnimi rastlinami, je treba pravočasno in redno kositi;
- košnja se mora izvajati 2-krat letno (prva polovica junija in prva polovica avgusta, po potrebi pa tudi večkrat), predvsem na območju gozdnih posek in ob vodotokih;
- v primeru, da se v okviru izvajanja monitoringa habitatnih tipov in metuljev v fazi obratovanja ugotovi, da se trasa zarašča z invazivnimi rastlinami in predlaga ukrepe za eradikcijo, je treba te ukrepe izvajati v fazi vzdrževanja območja plinovoda;

5. Pogoji za varstvo gozdov

5.1. Pogoji v času gradnje

- posegi v gozd zunaj območja gradnje plinovoda niso dovoljeni;
- drevesa se mora posekati in odstraniti tako, da se preprečijo poškodbe drevja v okolici in poškodbe gozdnega roba ter da je mogoč prehod preko gradbišča na gozdne površine;
- začasno odlaganje presežkov zemeljskega izkopa in gradbenega materiala ni dovoljeno na gozdnih površinah oziroma na gozdnem robu;
- prepovedano je vsako nepotrebno zasipavanje in odstranjevanje podrasti;
- delo s težko gradbeno mehanizacijo je treba izvajati v suhem vremenu;
- v koridorju plinovoda se mora omogočiti rast zeliščne podrasti in grmovnic s plitvim koreninskim sistemom;
- projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja mora vsebovati zasaditveni načrt, ki vključuje ureditev vzdolžnega in prečnega profila gozdnih presek;

5.2. Pogoji v času obratovanja

- krčenje grmovne in drevesne zarasti na trasi plinovoda je treba opravljati izven vegetacijske sezone,

- vzdrževalna dela v pasu poseke je treba izvajati v suhem vremenu;
- pri vzdrževalnih delih je treba sproti sanirati poškodbe na gozdnih poteh oziroma gozdne poti vzdrževati v prvotnem stanju;

6. Pogoji za varstvo kulturne dediščine

6.1. Pogoji v času gradnje

- znotraj območij registrirane arheološke dediščine je treba v obsegu delovnega pasu in v območju dostopnih poti izvesti dodatne predhodne raziskave za določitev vsebine in strukture arheološkega najdišča;
- vidni, nadzemni deli plinovoda se ne smejo locirati na območjih varovanih enot kulturne dediščine;
- na območjih, kjer trasa plinovoda prečka arheološka najdišča, naselbinsko dediščino in zgodovinsko krajino in bi imele vibracije, ki nastajajo ob gradnji negativen vpliv na dediščino, se mora uporabiti tehnologija gradnje, ki povzroča najmanj vibracij;
- dela na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba izvajati na način, da ne bo prihajalo do poškodb vegetacije in reliefa;
- na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba ohranjati rodovitnost tal;
- na območjih nacionalne prepoznavnosti je treba po končani gradnji poseke ustrezno krajinsko urediti;
- suhozide, ki jih prečka trasa plinovoda, je treba med gradnjo razstaviti in material ustrezno shraniti;
- odvečni material, ki bo ostal po končani gradnji, je treba odložiti izven območij kulturne dediščine;

7. Pogoji za varstvo krajine

7.1. Pogoji v času gradnje

- dela je potrebno izvajati v sušnem obdobju in po možnosti izven vegetacijske dobe;
- treba je ohranjati vse prvine naravne krajine, naravne struge vodotokov, avtohtone neformalne vegetacijske sestoje - osamelca drevesa, manjše drevesne in/ali grmovne gruče - in ne spreminjati geoloških in mikroreliefnih pojavov; treba je ohranjati obstoječe krajinske elemente, predvsem na kmetijskih zemljiščih: živice, posamezna drevesa in grme;
- gabariti in fasade nadzemnih objektov ter pripadajoče ureditve morajo poleg tehnološkega značaja objektov upoštevati lokalne krajinske in arhitektonske značilnosti;
- oblikovanje fasad objektov mora biti kakovostno, z uporabo ustreznih materialov;
- sečnja v koridorju delovnega pasu plinovoda se mora izvesti selektivno tako, da se ohrani vitalna srednje velika in velika drevesa. Ta drevesa je treba med gradnjo zaščititi pred poškodbami;
- rob preseka mora biti valovit ter višinsko in horizontalno razčlenjen;
- odgrnjeno zemljo: živico in mrtvico je treba odlagati ločeno in jo vračati v enakem vrstnem redu;
- odgrnjene zemlje ni dovoljeno stiskati, da se ohrani njena plodnost;
- nasipi zemlje ne smejo biti višji od 1,5 m;
- po končani gradnji je treba odstraniti ves odvečen material z gradbišč in sanirati poškodbe na drevju;
- po končani gradnji je treba vse travniške površine, ki so bile poškodovane med gradnjo, ponovno zatraviti;

- na območju delovnega pasu na gozdnih površinah je treba izven varnostnega pasu 5 m od osi plinovoda levo in desno do roba delovnega pasu predvideti pogozditev vseh v času gradnje poškodovanih gozdnih površin;
- pas od 2,5 m do 5 m levo in desno od osi plinovoda je treba prepustiti plodonomim rastlinskim vrstam z namenom izboljšanja prehrambnih pogojev prostoživečih živali;
- nove gozdne robove je treba zasaditi z uporabo avtohtonih grmovnic in nižjih drevesnih vrst s široko ekološko amplitudo in veliko obnovitveno sposobnostjo;
- sajenje vegetacije v gozdu in v odprti krajini je treba izvajati v obdobju njenega mirovanja;
- sadike v kontejnerjih se sme saditi skozi vse leto, razen v obdobju, ko je zemlja zamrznjena, in v času suše;
- pri prečkanju živic, ki predstavljajo pretežno linijski element, se je treba poseganju vanje izogniti oz. jih posekati le v širini, ki ni bistveno večja od širine varnostnega pasu, kjer bodo trajno odstranjene tudi med obratovanjem plinovoda;
- za celotno plinovodno traso in nadzemne objekte plinovoda mora biti v okviru projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja izdelan načrt krajinske arhitekture;

7.2. Pogoji v času obratovanja

- kovinski deli nadzemnih objektov (fasade, cevovodne instalacije, izpuhi, ograje) se ne smejo bleščati;
- širina preseke skozi višjo vegetacijo in gozd, ki se vzdržuje v zatravljeni obliki s košnjo, ne sme presegati 10 m (2 x 5 m), merjeno od debla do debla;
- na območju prečkanja obvodne vegetacije, živic in na gozdnih površinah s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami je treba vzdrževati širino preseke 5 m, merjeno od roba do roba grmovnice;
- v pasu od 2,5 m do 5 m od osi plinovoda je treba selektivno odstranjevati drevesne sadike, ki segajo nad višino grmovnic;
- trasa plinovoda mora biti na območju vseh presekov vsaj enkrat letno pregledana;
- invazivne rastline je treba redno odstranjevati;
- na območju zasaditev v okviru sanacije delovnega pasu, je treba po preteku dveh let izvesti pregled sadik in sadike, ki so se posušile, nadomestiti z istovrstnimi, enake velikosti;
- zelenice in pasovi višje ter nižje vegetacije ob nadzemnih objektih plinovoda morajo biti ustrezno vzdrževani;
- poškodovano drevnino je potrebno strokovno obrezati, morebitno propadlo drevnino je potrebno nadomestiti;

8. Pogoji za varstvo pred čezmernim hrupom

8.1. Pogoji v času gradnje

- mehanizacijo je treba izklapljati v času, ko ni v uporabi;
- treba je upoštevati časovne omejitve gradnje in transportov v vplivnem območju objektov z varovanimi prostori na dnevni čas ob delavnikih (med 6. in 18. uro);
- pri gradnji plinovoda v bližini stanovanjskih objektov je treba dela časovno optimizirati in nemudoma vzpostaviti prvotno stanje;
- na območju sanovanjskega objekta Male Žabljice 98 je treba v času gradnje predvideti protihrupno zaščito,

9. Pogoji za varstvo pred vibracijami

9.1. Pogoji v času gradnje

- pred začetkom gradnje je treba izdelati kataster obstoječih poškodb na objektih, ki so od vira vibracij oziroma delovnega pasu oddaljeni manj kot 15 m;
- po zaključeni gradnji se mora izdelati ponovni kataster poškodb in izvesti primerjava glede na stanje pred gradnjo;
- za zmanjšanje vibracij zaradi prevoza gradbenega materiala po dovoznih poteh s kamioni je treba redno nadzirati dovozne poti v bližini grajenih objektov (sanacija udarnih jam);

10. Pogoji za ravnanje z odpadki

10.1. Pogoji v času obratovanja

- zeleni odrez je treba ločeno odvažati v organizirane zbirne centre;

11. Splošni ukrepi

11.1. Pogoji v času opustitve nameravanega posega in po njej

- po opustitvi nameravanega posega je treba na območju posek ponovno vzpostaviti obstoječo rabo (zasaditev poseke plinovoda v gozdu in ob vodotokih);

iz predložene dokumentacije izhaja, da je nameravani poseg, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, pogojev iz okoljevarstvenega soglasja in veljavnih predpisov, sprejemljiv. V času javne razgrnitve javnost ni podala pripomb in mnenj.

mag. Inga Turk

direktorica Urada za varstvo okolja in narave